

QEYRİ-MÜƏYYƏN VƏ DAVAMEDİCİ ZAMAN FORMALARININ DÜZGÜN TƏRCÜMƏ YOLLARI

Məlumdur ki, ingilis dilində zamanlar çoxluq təşkil edir. Zamanların çoxluq təşkil etməsi isə bir çox problem və çətinliklərə yol açır. Nədən ibarətdir bu problemlər? Biz ən çox bu məsələ ilə tərcümə zamanı üzləşirik. Yəni Azərbaycan dilində cəmi üç zaman olduğu üçün tərcümə qarşılığını tapmaq çətin olur. Bu da ən çox özünü davamedici (continuous) və qeyri-müəyyən (indefinite) zamanların tərcüməsi zamanı bürüzə verir. Mən bu məsələnin həllini yazdığım “Taksis” adlı elmi işimdə tapmışam. Bu məqaləmdə oxuculara həmin üsul barədə müfəssəl məlumat verəcəyəm. İlk növbədə gəlin bir balaca davamedici (continuous) və qeyri-müəyyən (indefinite) zamanların quruluşunu yada salaq.

İndiki qeyri-müəyyən zaman forması**The Present Indefinite (Simple) Tense Form**

Present simple zaman formasını düzəltmək üçün məsdərdən “to” hissəciyi atılır, 3-cü şəxsin təkində isə felin sonuna -s/es şəkilçisi artırılır; he (she, it) speaks/goes. “-s” şəkilçisi cingiltili samit və saitlərdən sonra [z] kimi, kar samitlərdən sonra [s] kimi oxunur:

e.g. to work – he works [s], to stay – he stays [z].

x, -s, -ss, -ch -sh, -tch, hərf və ya hərf birləşmələri ilə bitən fellərin sonuna isə “-es” şəkilçisi artırılır və [iz] kimi oxunur:

e.g. to teach- he teaches [iz], to dress-she dresses [iz].

Felin sonu “y” hərfi ilə bitərsə və “y” - hərfindən əvvəl samit gələrsə, III şəxsin təkində “y” hərfi “i” hərfi ilə əvəz edilir, felin sonuna “-es” şəkilçisi əlavə edilir:

e.g. to fly- it flies, to carry- he carries.

Əgər “y” hərfindən əvvəl sait gələrsə, həmin felin 3-cü şəxsin təkində “y” hərfi dəyişmir və felin sonuna yalnız “-s” şəkilçisi artırılır:

e.g. to buy - he buys.

“to go, to do” felləri 3-cü şəxsin təkində “-es” şəkilçisi qəbul edir:

e.g. to go- he goes, to do- he does

Sual forması “to do” köməkçi felinin Present Simple formasının (do və does) mübtədadan əvvəl işlənməsi və əsas felin (“to” hissəciksiz) məsdər forması ilə düzəlir:

e.g. Do I write? Does he write?

İnkar forması “to do” köməkçi felinin Present Simple zaman forması (do və does), “not” inkar hissəciyi və əsas felin (“to” hissəciksiz) məsdər forması ilə düzəlir:

e.g. I do not write. He does not write.

İnkar-sual formasında “not” inkar hissəciyi mübtədadan sonar işlədilir:

e.g. Do you not speak German? / Don't you speak German? Does he not speak German? / Doesn't he speak German?

Present Simple zaman forması - adət halını almış, təkrarlanan, ümumi məlumat bildirən və şəxsi və ya əşyanı səciyyələndirən hərəkətləri bildirmək üçün “every day (week, month) once a week (year, century), usually, often, always, sometimes, seldom, rarely, never” və. s kimi söz birləşmələri və zərflərlə işlənə bilər.

e.g. I study at school. - Mən məktəbdə oxuyuram. He always comes to school in time. - O, həmişə məktəbə vaxtında gəlir. I eat an apple every evening. Mən hər axşam alma yeyirəm.

Zaman və ya şərt budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlələrdə “if, till, when, until, before, after, as soon as, as long as, unless, provided that” bağlayıcılarından sonra hərəkət gələcəyə aid olsa da fel sadə indiki zaman formasında işlədilir. Tamamlıq budaq cümləli tabeli mürəkkəb cümlələrdə isə “if, when” bağlayıcılarından sonra sadə gələcək zaman forması işlədilə bilər.

e.g. I shall go for a walk if he comes. - Əgər o gəlsə, gəzməyə gedəcəyəm. We shall tell them everything when they return. - Onlar qayıdanda hər şeyi onlara deyəcəyik.

Məlum faktları, həqiqətləri bildirmək üçün:

e.g. Water boils at 100 C Centigrade. - Su 100 C temperaturda qaynayır. The Sun rises in the East. - Günəş şərqdə doğur.

İcrası cədvəl və ya qrafik üzrə planlaşdırılmış gələcəyə aid olan nəqliyyat vasitəsinin gəlib çatması, yola düşməsi, hər hansı tədbirin başlanması və ya qurtarması kimi hərəkətlər Simple Present ilə ifadə edilir.

e.g. The train starts at 7 a.m, arrives at 11 p.m. - Qatar səhər saat 7-də yola düşür, axşam saat 11-də gəlib çatır. The concert begins at 16.00, ends at 21.00. - Konsert saat 16.00-da başlanır, saat 21.00-da sona çatır.

Atalar sözü və el məsələlərində hal və hərəkətləri bildirmək üçün;

e.g. Honesty is the best policy. - Doğruluq ən yaxşı siyasətdir. East or west, home is best. - Gəzməyə qərrib ölkə, ölməyə vətən yaxşı.

Keçmiş sadə (qeyri-müəyyən) zaman forması**The Past Indefinite (Simple) Tense Form**

²⁴ f.f.d. dosent UNEC - Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti Xarici dil kafedrası

Azərbaycan dilindəki qarşılığı keçmiş sadə zaman olan Past Simple Tense, keçmiş zamanda baş verən hadisələrdən bəhs etmək üçün istifadə edilir.

Simple Past Tense qrammatik qaydalar cədvəli:

Təsdiq cümləsi

I came – mən gəldim.

You came – **sən gəldin.**

He/She/It came – o gəldi.

We came – biz gəldik.

You came – siz gəldiniz.

They came – onlar gəldilər.

İnkar cümləsi

I did not come – mən gəlmədim.

You did not come – sən gəlmədin.

He/She/It did not come – o gəlmədi.

We did not come – biz gəlmədik.

You did not come – siz gəlmədiniz.

They did not come – onlar gəlmədilər.

Sual cümləsi

Did I come? – **mən gəldimmi?**

Did you come? – sən gəldinmi?

Did he/she/it come? – **o gəldimi?**

Did we come? – biz gəldikmi?

Did you come? – siz gəldinizmi?

Did they come? – **onlar gəldilərmimi?**

İngilis dilində keçmiş zamanın şəkilçisi hansıdır?

İngilis dilində qaydalı feilləri ikinci formalarına çevirmək üçün müəyyən qaydalara uyğun olaraq bu feillərə -d, -ed və ya -ied şəkilçisi əlavə edilməkdədir. Irregular verbs üçün isə bu qaydalar adətən keçərlidir.

Qaydalı feillərə aid nümunələr:

e.g. place – placed

plan – planned

worry – worried

Simple Past Tense (Keçmiş Sadə Zaman) cümləsi necə qurulur?

Fellər qaydalı və qaydasız olmaqla iki yerə ayrılır və keçmiş zaman formaları da qaydalı və qaydasız olmasından asılı olaraq müxtəlif formalarda düzəldilir. İngilis dilində qaydalı fellərin Past Simple Tense formasını düzəltmək üçün felin sonuna “-ed” şəkilçisi əlavə edilir. Sonu “e” ilə bitən sözlər üçün isə “-d” şəkilçisi əlavə edilir. Məs, dance – danced, plan – planned.

Qaydasız fellərin Past Simple Tense forması isə adından da göründüyü kimi vahid bir qaydaya tabe deyil. Bəziləri kökdən dəyişərkən (become – became, begin – begun), digərləri (put, cut, set) indiki zaman forması ilə eyni şəkildə qalır.

e.g. I often brought my lunch to school – mən naharımı tez-tez məktəbə gətirirdim.

Simple Past Tense sual formasında zaman zərfliyi ilə qurulan cümlələr.

Belə cümlələrin sual formasını düzəltmək üçün sual sözünü cümlənin əvvəlinə gətirmək lazımdır. Bu halda cümlə quruluşu belə olacaqdır: sual sözü + köməkçi feil + mübtədə + əsas feilin “-ed” şəkilçisi almış forması. Kim sualı verildiyi zaman cümlədə mübtədə olmayacağı üçün əvvəlcə sual sözü, daha sonra köməkçi feil və əsas feilin “-ed” şəkilçisi almış forması gələcəkdir.

e.g. **Where did you sleep last night?** – sən dünən gecə harda yatdın?

- **I slept on the couch.** – Mən divanda yatdım.

Who painted the wall? – Divarı kim boyadı?

- **I painted the wall.** – Divarı mən boyadım.

Simple Past Tense istifadəsi zamanı “to be” köməkçi felinin formaları necə qısaldıldı?

Simple past zaman formasının köməkçi feilləri olan “was” və “were”-nin qısaldılması “wasn’t” və “weren’t” şəklində olur.

Aşağıda bununla bağlı cümlə nümunələri verilmişdir:

e.g. **The weather wasn’t very nice last week**

- Keçən həftə hava çox da yaxşı deyildi.

Gələcək sadə (qeyri-müəyyən) zaman forması

The Future Indefinite (Simple) Tense Form

Gələcək sadə zaman forması gələcəkdə baş verəcək hərəkətləri bildirir. Felin bu forması “shall, will” köməkçi feli və əsas felin (to hissəciksiz) məsdər forması ilə düzəlir. “Shall”I şəxsin təkli və cəmində, “will” isə qalan şəxslərdə əsas felin qarşısında işlənir.

e.g. I (we) shall speak,

He (you, they) will speak.

Lakin müasir ingilis dilində bütün şəxslərdə “will” işlədilməsi mümkündür.

e.g. I (we, you, they, he, she) will go.

Sual formasında köməkçi fel “shall, will” cümlənin mübtədasının qarşısına keçir:

e.g. Shall I (we) speak?

Will he (you, they) speak?

İnkar formasında “not” inkar hissəciyi köməkçi feldən “shall, will” sonra işlənir:

e.g. I (we) shall not work;

He (you, they) will not work.

İnkar-sual formasında “not” inkar hissəciyi birbaşa mübtədadadan sonra işlənir: e.g. Shall I (we) not speak? / Shan't I (we) speak?

Will he (you, they) not speak? / Won't he (you, they) speak?

Müasir İngilis dilində “shall” köməkçi feli artıq dildən çıxarılmışdır. Yəni bütün şəxslərin istər təkində və ya cəmində “will” köməkçi feli işlədilir. Lakin test etdikdə həm “shall”, həm də “will” ilə verilmiş iki düz cavab olarsa, I şəxsin tək və cəmində köməkçi felinin üstünlüyü vardır.

Danışıda bu zaman forması qısa formada “shan’t”, “won’t” şəklində işlənir.

Gələcəkdə baş verəcək yaxud icra ediləcək hərəkətləri bildirmək üçün tomorrow, the day after tomorrow, next week (month, year), in two (three) days və s. zaman zərfləri ilə işlədilir. Dilimizdə mənadan asılı olaraq gələcək zaman qəti və geyri-qəti formaları ilə tərcümə olunur.

e.g. She will be a student next year.

- O, gələn il tələbə olacaq.

I shall take the book from the library tomorrow.

- Mən sabah kitabı kitabxanadan götürəcəm.

Zaman və şərt budaq cümlələrində gələcəkdə baş verəcək hərəkəti bildirmək üçün Future Simple əvəzinə Present Simple işlənir.

e.g. I shall go to school when the rain stops. - Yağış kəsəndə mən məktəbə gedəcəyəm.

If you help me, I shall finish my work in time. - Əgər siz mənə kömək etsəniz mən işimi vaxtında qurtararam.

The Present Continuous Tense Form

İndiki davamedici zaman forması

Present Continuous zaman forması danışmaq zamanı baş verən hərəkətləri, gələcəkdə icra edilməsi nəzərdə tutulan hərəkətləri, arasıksilmədən baş verən proses və hərəkətləri bildirmək üçün işlədilir.

Present Continuous köməkçi “to be” felinin indiki zamana uyğun şəxs formaları (am, is, are) və əsas mənə daşıyan felin indiki zaman feli sifət forması (Participle I) yəni “-ing” şəkilçisi vasitəsi ilə düzülür.

Təsdiq cümləsi

I am working.

You are working.

He is (she) working.

We are working.

You are working.

They are working.

İnkar cümləsi

I am not working.

You are not working.

He (she) is not working

We are not working.

You are not working.

They are not working.

Sual cümləsi

Am I working?

Are you working?

Is he (she) not working?

Are we working?

Are you working?

Are they working?

Danışiqdabuzamanformasını qısaformadaamn’t, isn’t, aren’t .şəklində işlənir.

Bu zaman vasitəsi ilə now, at present, at the moment, still və s. zaman zərfləri ilə işlədilir.

e.g. I am working in the garden now. - Mən indi bağda işləməkdəyəm.

Gələcəkdə icra etməniyyətində olduğumuz və icrasına hazırlaşdığımız hərəkətləri bildirmək üçün bəzən indiki Continuous zaman formasında “to go” feli ilə məsdər işlədilir.

e.g. We are going to visit my grandfather. - Biz babama baş çəkmək niyyətindəyik.

The Past Continuous Tense Form

Keçmiş davamedici zaman forması

The Past Continuous keçmişdə baş verərək müəyyən bir vaxt ərzində davam edən hərəkətləri, keçmişdə təkrarən baş verən hərəkətləri bildirmək üçün işlədilir.

The Past Continuous “to be” köməkçi felinin keçmiş zaman şəxsi formaları “was, were” və əsas mənə daşıyan felin indiki zaman feli sifət forması Participle I yəni “-ing” şəkilçisi vasitəsi ilə düzülür.

Sualda köməkçi fel mübtədadan əvvəl keçir, inkar formasında isə köməkçi feldən sonra “not” inkar hissəciyi artırılır:

Təsdiq cümləsi

I was working.

You were working

He (she) was working.

We were working

You were working

They were working.

İnkar cümləsi

Was I working?

Were you working?

Was he (she) working?

Were we working?

Were you working?

Were they working?

Sual cümləsi

I was not working.

You were not working.

He (she) was not working.

We were not working.

You were not working.

They were not working.

Danışiqdabuzamanformasını qısaformada wasn’t, weren’t şəklində işlənir.

Buzamanformasını Azərbaycan dilində felin şəkillərinin heqayəsikimitərcümə olunur.

e.g. My father was working in the garden at that moment. - Həmin anda mənim atam bağda işləməkdə idi.

Bu zaman vasitəsi ilə aşağıdakı zaman zərfləri işlədilir:

“all day, all day long, the whole day” – bütün günü, “from the morning till the evening” – səhərdən axşama kimi.

e.g. He was reading the book from the morning till the evening. – O səhərdən axşama kimi kitabı oxumaqda idi.

The Future Continuous Tense Form

Gələcək davamedici zaman forması

The Future Continuous gələcəkdə müəyyən bir vaxtda (bu vaxt zaman zərfləri və ya gələcəkdə baş verəcək başqa bir hərəkət vasitəsilə bildirilir) baş verəcək hərəkət və prosesləri bildirmək üçün işlədilir

The Future Continuous köməkçi “to be” felinin gələcək sadə (qeyri-müəyyən) zaman forması “shall be, will be” və əsas felin indiki zaman feli sifətinin (Participle I) yəni “-ing” şəkilçisi vasitəsi ilə düzəlir. Sual formasında köməkçi fel “shall, will” mübtədadan əvvəl keçir, inkarda isə köməkçi feldən sonra not inkar hissəciyi artırılır:

Təsdiq cümləsi	İnkar cümləsi	Sual cümləsi
I shall be working.	Shall I be working?	I shall not be working.
You will be working.	Will you be working?	You will not be working.
He (she) will be working.	Will he (she) be working?	He (she) will not be working.
We shall be working.	Shall we be working?	We shall not be working.
You will be working.	Will you be working?	You will not be working.
They will be working.	Will they be working?	They will not be working.

Qeyri-müəyyən və davamedici zaman formalarının düzgün tərcümə yolları.

İndi isə gəlin mətləbə keçək, yəni əsas məsələyə. Məqalənin bu hissəsində mən qeyri-müəyyən və davamedici zaman formalarının düzgün tərcümə yolları barədə danışmaq istəyirəm. Bu məsələ hələdə bir problem olaraq əl-ayağa doluşmaqdadır. Əgər zamanlar haqqında verdiyim məlumatı diqqət yetirdinizsə, hissetdiniz ki, mən orada qeyri-müəyyən zamana aid olan tərcümələri qeyd etmişəm, amma davamedici zamana aid olan cümlələrin tərcüməsini isə ötürmüşəm. Əsas səbəbi izah etdikdən sonra onları da qeyd edəcəyəm.

Onu deməliyəm ki, ilk növbədə bu tərcümə ingilis dili öyrənən və imtahan verən tələbələr üçün əməlli başlı problemə çevrilir. Soruşa bilərsiniz niyə? İndi sizə bu xüsusda iki misal təqdim edəcəyəm. Məsələn:

I read. I am reading.

Tələbə hər iki misalı “Mən oxuyuram” kimi tərcümə edir. Tamamilə yanlış bir tərcümədir. Belə olan təqdirdə, bəs onda hərəkətlər arasındakı zaman münasibətləri hara getdi? Əslində biz bilməliyik ki, davamedici zamanın özünəməxsus tərcüməsi var ki, biz ondan düzgün istifadə etmirik və bu tərcüməni və zamanı düzgün anlamağı ləngidir. Yuxarıda qeyd etdiyim kimi Continuous zaman formaları “to be” köməkçi felinin zamana uyğun şəxs formaları və əsas mənə daşıyan felin feli sifət forması (Participle I) yəni “-ing” şəkilçisi vasitəsi ilə düzəlir. Biz bunu nəzəriyyədə qeyd edirik, təəssüf ki, tərcümə zamanı bu qaydaya əməl etmirik. Participle I yəni “-ing” şəkilçisi feli sifət olaraq Azərbaycan dilinə “-maqda, -məkdə” şəkilçiləri ilə tərcümə olunur və tam anlaşılır. Hətta cümlədə zaman zərfləri olmasa belə tələbə cümləni səlis, düzgün formada tərcümə edə bilir. Bayaq misal gətirdiyimiz cümlələrə təzədən nəzər salaq.

Yəni, I read. – Mən oxuyuram. kimi tərcümə olunmalıdır, çünki burada qeyri – müəyyənlik var, biz bilmirik o səhərmə, günortamı, axşamımı oxuyur, zaman münasibəti bizim üçün müəmmalıdır.

I am reading. – Mən oxumaqdayam. kimi tərcümə olunmalıdır, yəni həmin an üçün o hələ də oxumaqdadır, onun hərəkəti o an üçün hələ də davam edir. Bu qaydanı bilən tələbə, çətinlik çəkmədən istənilən testdə nöqtələrin yerinə düzgün zamanı asanlıqla təyin edib, yerinə yazır.

Bəzi alimlərimiz mübahisə edərək yazırlar ki, Azərbaycan dilinin qrammatikasında belə bir şey yoxdur. Əgər məsələ onların hesab etdiyi kimdirsə, onda 70 ildir ki, dünya şöhrətli müğənnimiz Zeynəb Xanlarova tərəfindən oxunan Azərbaycan xalq **mahnısındakı**:

Getdim, gördüm, bulaqdadır, bulaqda

Əl-üzünü yumaqdadır, yumaqda

kəlmələrinə onların münasibəti və sözü nə olacaq görəsən. Burdan belə qənaətə gəlmək olar ki, xalqın danışdığı dilində işlənən ifadələr və zaman münasibətləri onun qrammatikasında da öz əksini tapmışdır.

İndi artıq mən sizə yuxarıda tərcüməsini qeyd etmədiyim davamedici zaman misallarının düzgün və səlis tərcüməsini təqdim edirəm. Buyurun Azərbaycan dilinin incə məqamlarından və gözəlliyindən həzz alın.

The Present Continuous Tense Form / İndiki davamedici zaman formasının tərcümə yolları:

Təsdiq cümləsi	İnkar cümləsi	Sual cümləsi
I am working.	I am not working.	Am I working?
– Mən işləməkdəyəm.	– Mən işləməkdə deyiləm.	– Mən işləməkdəyəmmi?
You are working.	You are not working.	Are you working?
– Sən işləməkdəsən.	– Sən işləməkdə deyilsən.	– Sən işləməkdəsənmi?
He is (she) working.	He (she) is not working	Is he (she) not working.
– O işləməkdədir.	– O işləməkdə deyil.	– O işləməkdədirmi?
We are working.	We are not working.	Are we working?
– Biz işləməkdəyik.	– Biz işləməkdə deyilik.	– Biz işləməkdəyikmi?
You are working.	You are not working.	Are you working?
Siz işləməkdəsiniz.	Siz işləməkdə deyilsiniz.	Siz işləməkdəsinizmi?
They are working.	They are not working.	Are they working?
– Onlar işləməkdədirlər.	– Onlar işləməkdə deyillər.	– Onlar işləməkdədirlərimi?

The Past Continuous Tense Form / Keçmiş davamedici zaman formasının tərcümə yolları:

Təsdiq cümləsi

I was working.
–Mən işləməkdə idim.
You were working
–Sən işləməkdə idin.
He (she) was working.
–O işləməkdə idi.
We were working.
–Biz işləməkdə idik.
You were working.
–Siz işləməkdə idiniz.
They were working.
–Onlar işləməkdə idilər.

İnkâr cümləsi

Were you working?
–Mən işləməkdəmi idim?
Were you working?
–Sən işləməkdəmi idi?
Was he (she) working?
–O işləməkdəmi idi?
Were we working?
–Biz işləməkdəmi idik?
Were you working?
–Siz işləməkdəmi idiniz?
Were they working?
–Onlar işləməkdəmi idilər?

Sual cümləsi

I was not working.
–Mən işləməkdə deyildim.
You were not working.
–Sən işləməkdə deyildin.
He (she) was not working.
–O işləməkdə deyildi.
We were not working.
–Biz işləməkdə deyildik.
You were not working.
–Siz işləməkdə deyildiniz.
They were not working.
–Onlar işləməkdə deyildilər.

The Future Continuous Tense Form / Gələcək davamedici zaman formasının tərcümə yolları:**Təsdiq cümləsi**

I shall be working.
– Mən işləməkdə olacağam.
You will be working.
– Sən işləməkdə olacaqsan.
He (she) will be working.
– O işləməkdə olacaq.
We shall be working.
– Biz işləməkdə olacayıq.
You will be working.
– Siz işləməkdə olacaqsınız.
They will be working.
– Onlar işləməkdə olacaqlar.

İnkâr cümləsi

Shall I be working?
– Mən işləməkdəmi olacağam?
Will you be working?
– Sən işləməkdəmi olacaqsan?
Will he (she) be working?
– O işləməkdəmi olacaq?
Shall we be working?
– Biz işləməkdəmi olacayıq?
Will you be working?
– Siz işləməkdəmi olacaqsınız?
Will they be working?
– Onlar işləməkdəmi olacaqlar?

Sual cümləsi

I shall not be working.
– Mən işləməkdə olmayacağam.
You will not be working.
– Sən işləməkdə olmayacaqsan.
He (she) will not be working.
– O işləməkdə olmayacaq.
We shall not be working.
– Biz işləməkdə olmayacayıq.
You will not be working.
– Siz işləməkdə olmayacaqsınız.
They will not be working.
– Onlar işləməkdə olmayacaqlar.

Ədəbiyyat

1. A.A.Axundov "Ümumi dilçilik", Bakı, "Şərq-Qərb", 2006, 280 səh.
2. İ.M.Rəhimov "İngilis dilinin praktik grammatikası", Bakı, "Maarif", 1966, 320 səh.

Açar sözlər: zaman münasibətləri, tərcümə yolları, cümlə quruluşu

СПОСОБЫ ПРАВИЛЬНОГО ПЕРЕВОДА ФОРМ НЕОПРЕДЕЛЕННОГО И ПРОДОЛЖИТЕЛЬНОГО ВРЕМЕНИ.

Известно, что в английском языке времена составляют множество. Множественность времен приводит ко многим проблемам и трудностям. Что это за проблемы? Чаще всего мы сталкиваемся с этой проблемой во время перевода. Другими словами, трудно найти эквивалент перевода, потому что в азербайджанском языке всего три времени. Чаще всего это проявляется при переводе продолжительных и неопределенных времен. Решение этой проблемы я нашел в своей научной работе «Таксис». В этой статье я подробно расскажу читателям об этом способе.

SUMMARY

It is known that there exists many tenses in English grammar. The multiplicity of tenses leads to many problems and difficulties. What are these problems? We often encounter this problem during translation. In other words, it is difficult to find a translation equivalent because there are only three tenses in the Azerbaijani language. It is often manifested in the translation of continuous and indefinite tenses. I found the solution of this problem in my scientific work "Taxis". In this article, I will tell readers in detail about this method.

**Rəyçi: d.f.f. dosent N.H.Nəbiyev
UNEC - Azərbaycan Dövlət İqtisad Universiteti**